

Лазарєва Т.А, Лазарєв М.І., Цихановська І.В., Благий О.С.

SWOT-АНАЛІЗ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ) ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ «МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР»

Розвиток закладів вищої освіти у напрямку розширення переліку спеціальностей та кваліфікацій обумовлює підвищення конкурентності на ринку освітніх послуг. Підтримуючи такий шлях, заклади вищої освіти почали здійснювати підготовку здобувачів за початковим, першим, другим, третім та науковим рівнями вищої освіти.

Новою можливістю розширення освітніх послуг стала поява освітньо-професійного ступеня підготовки молодших бакалаврів. Це викликало багато питань та суперечностей у роботодавців щодо рівня кваліфікації фахівців та їх працевлаштування. З метою уникнення непорозуміння закладами вищої освіти постійно проводяться зустрічі із стейкхолдерами, на яких здійснюється аналіз, порівняння, діагностування зовнішніх та внутрішніх факторів забезпечення системи якості професійної підготовки таких фахівців та прийняття управлінських рішень.

Найбільш традиційним підходом до стратегічного аналізу освітнього середовища є SWOT-аналіз визначення сильних (Strength) і слабких (Weakness) сторін, можливостей (Opportunities) та загроз (Threats).

Сильними сторонами і конкурентними перевагами освітньо-професійної програми 015 «Професійна освіта (Харчові технології)» початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти здобуття ступеня «молодшого бакалавра» зі спеціальності 015 Професійна освіта (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) є:

- цілі ОПП відповідають місії та стратегії УПА та ураховують: а) інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти; б) провідні тенденції розвитку системи професійної освіти в сучасних умовах, в) регіональний контекст;

- зміст підготовки фахівців відповідає державним вимогам, потребам ринку праці та розвитку особистості;

- гармонійне поєднання двох складових – інженерної (технологічної) та психолого-педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти, які дозволяють здійснити їх комплексну підготовку;

- оптимальний обсяг освітньо-професійної програми (120 кредитів ЄКТС) та строк підготовки (1 рік 10 місяців) здобувачів ступеня «молодший бакалавр», який дозволяє якісно та в повній мірі здійснити їх всебічну підготовку;

- наявність комплексної практичної складової підготовки здобувачів вищої освіти («Виробнича практика», «Виробничо-педагогічна практика») дозволяють закріпити набуті в ході теоретичної підготовки знання на практиці;

- кожний програмний та академічний результат, який зазначено в ОПП, знаходить відображення у переліку обов'язкових освітніх компонентах;

- викладачі, які забезпечують процес навчання здобувачів вищої освіти за ОПП, мають належний досвід наукової та педагогічної діяльності у галузі дисциплін, які викладають та відповідну освіту, це забезпечує ефективну підготовку майбутніх фахівців за всіма дисциплінами передбаченими ОПП;

- достатнє наукове та методичне підґрунтя для здійснення підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «молодших бакалаврів»;

- наявність можливості здійснювати практичну підготовку здобувачів за кордоном в межах дії договорів;

- нагальна потреба у фахівцях для підтримки військовослужбовців, організації пунктів харчування військових та населення, відбудови нашої держави.

До слабких сторін ОПП можна віднести:

- відсутність затвердженого Міністерством освіти і науки України стандарту вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти, вимоги якого необхідно було б врахувати при розробленні та оновленні даної ОПП;

- недостатнє розуміння серед абітурієнтів та потенційних роботодавців місця «молодшого бакалавра» у системі вищої освіти України та на ринку праці;

- ОПП розроблено та впроваджено у навчальний процес у 2019 році, що зазначає недостатній досвід у підготовці здобувачів вищої освіти;

- професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців не залучені до керівництва курсовими роботами, науковими проектами та дослідженнями на ОП.

Перспективи розвитку ОПІ упродовж найближчих 3 років вбачаємо у наступному:

- постійно проводити узгодження навчальних планів початкового та першого рівнів вищої освіти для забезпечення можливості подальшого навчання на бакалавріаті випускників ОПІ;

- запровадити відстеження кар'єрного шляху випускників;

- вдосконалити існуючі та впровадити нові освітні компоненти на основі систематичного аналізу та проведення опитування здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів та потенційних роботодавців;

- збільшити частку вибіркового компоненту, які формують компетентності в галузі харчових технологій, організації харчових виробництв, та ресторанних комплексів;

- популяризувати ступінь «молодшого бакалавра» та освітню програму серед абітурієнтів та роботодавців;

- розширити можливості академічної мобільності для викладачів та здобувачів вищої освіти;

- заохочувати здобувачів вищої освіти до отримання програмних результатів навчання у неформальній освіті;

- вивчити можливість викладання освітніх компонент англійською або іншими мовами; розширити практику залучення до викладання на ОПІ професіоналів-практиків з професійної освіти та харчових технологій, а також закордонних викладачів.